

- 1882** Creació de la Triple Aliança (Alemanya, Àustria-Hongria, Itàlia). El Regne Unit ocupa Egipte. Koch descobreix el bacil de la tuberculosi.
- 1883** Construcció dels primers gratacels a Chicago.
- 1885** Repartiment colonial a la Conferència de Berlín.
- 1886** Daimler i Benz construeixen el primer automòbil amb motor gasolina.
- 1887** Repressió obrera a Chicago.
- 1889** Constitució de la Segona Internacional a París. Construcció de la Torre Eiffel.
- 1890** Jornada laboral de 8 hores a Chicago.
- 1891** Publicació de l'enciclica "Rerum Novarum" de Lleó XIII.
- 1893** R.Diesel inventa el motor que porta el seu nom.
- 1894** Guerra xinijaponesa (fins al 1895). Regnat de Nicolau II (fins al 1917). Emissió de senyals de ràdio per E. Marconi.
- 1895** W.Röntgen descobreix els raigs X. S.Freud desenvolupa la psicoanàlisi. Primera projecció del cinematògraf dels germans Lumière.
- 1896** Primers Jocs Olímpics de l'era moderna a Atenes.
- 1898** Crisi colonial de Fashoda entre França i el Regne Unit. Fundació del Partit Obrer Socialdemòcrata Rús (POSDR). Pierre i Marie Curie descobreixen el radi radioactiu en l'urani.
- 1899** Creació del Tribunal Internacional de la Haia. Guerra anglobòer, fins al 1902. Primer enllaç per ràdio entre el continent europeu i la Gran Bretanya per Marconi.
- 1900** Revolta dels bòxers a Xina. Primer vol del comte F.Von Zeppelin a bord del seu dirigible. S.Freud escriu "La interpretació dels somnis".
- 1901** Mor la reina Victòria del Regne Unit. Fundació de l'Organització Internacional del Treball.
- 1902** Viatge a la Lluna, de G. Mèliès.
- 1903** Escissió del POSDR en menxevics i bolxevics. Els EUA controlen el canal de Panamà. Fundació de la Ford Motor Company. Primer vol dels germans Wright.
- 1904** Entente Cordiale entre França i el Regne Unit. Guerra rusojaponesa (fins al 1905).
- 1905** Primera crisi del Marroc entre França i Alemanya. Derrota russa contra el Japó. Revolució russa del 1905. Creació dels soviets. Primera Duma legislativa. Creació de la Secció Francesa de la Internacional Obrera. Sorgeix el fauisme en el Saló de Tardor de París. Einstein enuncia la teoria de la relativitat.
- 1906** Fundació del Partit Laborista britànic. Entra en servei el primer submarí alemany.
- 1907** Creació de la Triple Entesa (Regne Unit, França, Rússia).
- 1908** Àustria-Hongria s'annexiona Bòsnia i Hercegovina. Lançament del Ford T.
- 1910** Revolució a Portugal: caiguda de la monarquia. Inicis de l'art abstracte amb Kandinski. Exposicions cubistes a París.
- 1911** Segona crisi del Marroc. Itàlia envaeix Líbia. Revolució a Xina: proclamació de la república. Amundsen arriba al Pol Sud.
- 1912** Guerres balcàniques. Enfonsament del vaixell "Titànic".
- 1913** Crisi irlandesa. Segona guerra balcànica.
- 1914** Assassinat a Sarajevo de l'arxiduc Ferran d'Àustria, hereu al tron austriac. Comença la Primera Guerra Mundial. Els EUA es converteixen en creditors de països europeus. Incorporació de la dona al món laboral.
- 1915** Itàlia i Bulgària entren en guerra: Itàlia s'uneix a la Triple Entesa i Bulgària a la Triple Aliança. Campanya de Gal- Iipoli (Turquia).
- 1916** Batalles de Verdun, Jutlàndia i Somme. Teoria de la relativitat (Einstein). Naixement del dadaisme a Zuric.
- 1917** Esclat de les Revolucions Russes (febrer i octubre). Entrada dels EUA a la guerra en favor dels aliats.
- 1918** Pau entre Rússia i Alemanya. Catorze Punts de Pau del president Wilson. Fi de la Primera Guerra Mundial. Nou mapa europeu. Guerra civil a Rússia (fins al 1921) i implantació del comunisme de guerra. Sufragi femení (dones de més de 30 anys) al Regne Unit. Violenta epidèmia de grip a Europa i als Estats Units. Naixement del dadaisme, el neoplasticisme i la Bauhaus.
- 1919** B.Mussolini funda els "fasci di combattimento". Drexler funda el Partit Obrer Alemany, origen del partit nazi. Creació de la Societat de Nacions. República de soviets a Hongria. Expansió de l'econòmica americana. Constitució de la Internacional Comunista a Moscou. Fundació de l'Organització Internacional del Treball (OIT). W.Gropius funda la Bauhaus a Weimar.
- 1920** Concessió del sufragi femení als EUA. Ocupació de fàbriques a Itàlia. Breton publica el manifest del surrealisme.
- 1921** Creació del Partit Nacional Feixista italià. Hitler líder del Partit Obrer Nacionalsocialista (el Partit Nazi). Inici de la Nova Política Econòmica (NEP) dels soviets.
- 1922** Fundació de la República d'Irlanda. Marxa sobre Roma de Mussolini. Fi de la guerra civil russa. Fundació de la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques. Independència d'Egipte, amb presència militar britànica fins l'any 1954.
- 1923** Tropes franceses ocupen el Ruhr (Alemanya) per a exigir els deutes de guerra. Cop d'estat fracassat de Hitler. Hiperinflació alemanya. Fleming descobreix la penicil·lina.
- 1924** Mor Lenin i Stalin ocupa el poder. Aplicació del "pla Dawes" d'ajut a Europa (reparacions de guerra).
- 1925** Conferència de Lorcano. Hitler publica "Mein Kampf".
- 1926** Cop d'estat a Portugal. Alemanya entra en la Societat de Nacions. Conveni internacional per a la supressió total de l'esclavitud. "Don Juan", primer film sonor.
- 1927** El cantor de jazz (The Jazz Singer), d'A. Crosland, primera pel·lícula sonora cantada. Es crea l'Acadèmia d'Arts i Ciències Cinematogràfiques de Hollywood.
- 1928** Pacte de Briand-Kellog: declaració a favor de la pau i condemna de la guerra. Primer Pla Quinquennal a l'URSS. Primeres proves de televisió.
- 1929** Crack de la Borsa de Nova York. Descobriment de la penicil·lina. Primera cerimònia dels Oscars.
- 1930** Inici de les polítiques autàrquiques en els règims feixistes.
- 1931** Japó envaeix Manxúria.
- 1932** Roosevelt proposa el New Deal econòmic.
- 1933** Hitler és nomenat canceller a Alemanya. Alemanya abandona la Societat de Nacions.
- 1934** El canceller austriac Dollfus suprimeix el Partit Socialista. Marxa dels comunistes xinesos. Política autàrquica alemanya.
- 1935** Itàlia envaeix Abissínia. Alemanya aprova les lleis racistes de Nuremberg. "La feria de la vanidad", primer film en color.
- 1936** Hitler ocupa Renània. Formació de l'Eix Roma-Berlín. Dictadura militar a Grècia. Publicació de les noves teories econòmiques de Keynes.
- 1937** El Japó envaeix la Xina.
- 1938** Alemanya s'annexiona Àustria i els Sudets.
- 1939** Alemanya ocupa Txecoslovàquia. Itàlia envaeix Albània. Pacte germanosoviètic. Invasió alemanya de Polònia (1 abril) i inici de la Segona Guerra Mundial (3 setembre). Aplicació de la penicil·lina. Mort de Pius XI i elecció de Pius XII.
- 1940** Alemanya envaeix Dinamarca, Noruega, Bèlgica, Holanda i França (abril-juny). Els britànics es retiren de França que és ocupada pels nazis. Itàlia entra en la guerra. Assassinat de Trotski per R. Mercadé a Mèxic (agost) Pacte Alemanya-Itàlia-Japó Enfortiment de l'economia dels EUA i decadència econòmica europea.

Il·luis Companys I LA SEVA ÈPOCA 1882-1940

Organitza:

Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

Agència especialitzada en gestió d'un altre de la Comissió Institucional d'Estudis i Recerca del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Amb el suport de:

INSTITUT RAMON MUNTANER
Presidència del Consell d'Estudis de Parla Catalana

INSTITUT D'ESTUDIS I RECERCA
MCMVII

Diputació de Girona

Diputació Barcelona
serveis als municipis

Amb la col·laboració de:
Centres d'Estudis, Arxius i col·leccions particulars

Comissaris:
Joan Corbalán Gil
Maria Dolors Bernal Creus

Direcció de la producció:
Francesc Viso Rodriguez
CCEPC

Disseny i realització:

psico-gràfics
COMUNICACIÓ VISUAL

